

11. A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló

a. a vármegyei kötelezpéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról

A korábbi évekhez képest nagyobb számban kaptunk a kötelezpéldány-szolgáltatás keretében dokumentumokat (2023: 138 db kiadvány 345.861 Ft értékben). A vármegyei dokumentumok beszerzése a helyi könyvtárosok együttműködésével történt. KSZR keretében 4448 db dokumentum került állományba. A kistélepülések könyvtárainak települési katalógusai közös online adatbázisban kereshetők.

b. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról

A nyilvános könyvtárakkal heti rendszerességgel történik kapcsolattartás a levelező listán keresztül. Az Országos Könyvtári Napok keretében közös pályázati tevékenységet koordináltunk és valósítottunk meg. Két szakmai rendezvényt szerveztünk a képzések támogatása érdekében. A helyszíni tanácsadások előzetes terv szerint megvalósultak. A kapcsolattartó könyvtáros igény szerint is segíti a könyvtárak munkáját. Helyszíni tanácsadás 13 településen történt (Csorvás, Doboz, Mezőberény, Körösladány, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Battonya, Doboz, Gyomaendrőd, Gyula, Kondoros, Mezőberény, Tótkomlós). A tanácsadások témái: személyi kérdések, alapidokumentumok, minőségirányítás, programszervezés, könyvtári működés, alapidokumentumok, térelrendezés, állományellenőrzés, közösségi oldalak, integrált könyvtári rendszerek.

c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2023-ban nyújtott szolgáltatásokról

37 kistélepülésen közvetlenül támogattuk a könyvtári ellátást. A támogatás felhasználásának két fő összetevője a dokumentumvásárlás (46%) és rendezvényszervezés (28%) volt. A retrospektív munkálatokhoz tananyagot és szakmai segítséget biztosítottunk a kistélepülési könyvtáraknak. 2023-ban 93 könyvtár (50 szolgáltató hely, 25 települési, 9 szak-, 7 fiók-, 1 ellátó, 1 felsőoktatási könyvtár) adatszolgáltatásában nyújtottunk segítséget.

d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzés és szakképzés végzéséről

Képzési lehetőséget elsősorban az egyesületi és a KSZR szakmai napok formájában biztosítottunk a megye könyvtárosainak. A turisztikai célú szakmai továbbképzésünkre meghívást kaptak a térség könyvtárosai. A szakmai napok az alábbi témákat érintették: mesterséges intelligencia, társasjátékok pszichológiai, pedagógiai vetülete, könyvtári fejlesztési irányok, társadalmi szerepek, minőségirányítás, olvasásra nevelés. A mindennapos munkavégzést, az adatszolgáltatást online, telefonon és személyesen segítettük. A szakmai

napok találkozási és konzultációs lehetőséget teremtettek. Rendszeresen tájékoztatást nyújtottunk a képzési lehetőségekről, konferenciákról – amennyiben módunkban állt, segítettük a részvételt.

e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról

A nyilvános könyvtárak terei, az épületek és az infrastruktúra jellemzően elavult. A könyvtárak nagy részében felújítást célzó beavatkozásokat javasoltunk (hőszigetelés, épületfelújítás, akadálymentesítés, nyílászárócsere, eszköz korszerűsítés). Helyszíni látogatások során ajánlásokat tettünk a terek átrendezésére, a gyűjtemény-elhelyezésére, a működés dokumentálására.

f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról

Digitalizálási tevékenységünk során előnyt élveztek a helyi dokumentumok. Az Arcanumnak köszönhetően több megyei lap digitalizálása megtörtént. Tanácsadással segítettük a partnerintézmények munkáját. A települések bevonásával bővítettük a BékésWiki online helyismereti enciklopédiát. Könyvtárunk Petőfi 200-projekt keretében szerzett tapasztalatait megosztottunk, az új online szolgáltatásainkat bemutattuk a nyilvános könyvtárak szakmai rendezvényén.

12. Könyvtárhasználati tendenciák

a. Az elmúlt éveket jelentősen meghatározó világjárvány, illetve az ún. „energiaválság” miatt kialakított szervezeti változások, új és megváltozott szolgáltatások bemutatása és fenntarthatósága.

Könyvtárunk több, a nehézségek idején bevezetett, könyvtárhasználatot segítő, szükségleteket teljesítő szolgáltatást fenntart. A pandémia során bevezettük az „ablakos kölcsönzést”, melyet napjainkban is igénybe vehetnek a gyorskölcsönzést kedvelő olvasóink. Az elmúlt években igény mutatkozott a könyvet házhoz szolgáltatás iránt, mely szintén elérhető. A világjárvány idején több virtuális kiállítást készítettünk, összeállítottunk egy digitális szabadulószoftárt, online ajánlókkal, kvízzjátékokkal tartottuk a kapcsolatot olvasóinkkal. Az e-szolgáltatások továbbra is elérhetők a könyvtár honlapján. Megszokottá vált, hogy a járványt követően is online előadásokat szervezünk,

a rendezvényekről rendszeresen videófelvétel készül, melyek visszanezethetők a könyvtár Youtube-csatornáján. Az online jelenlétünk erősítése céljából 2023-ban podcastcsatornát indítottunk. A kistelepülések esetén továbbra is az online kapcsolattartást részesítjük előnyben, az utazási költségek csökkentése, a kiskönyvtárak nyitvatartásának biztosítása miatt. Az MKE helyi szervezete felmérése alapján a könyvtárosok szívesen vesznek részt virtuális formában szervezett előadásokon.

b. Használati tendenciák kiértékelése: hogyan változtak az olvasási és könyvtárhasználati szokások a 2019–2023 időszakban, a szakmai mutatók 2., 3., 9., és 12. főpontja alapján.

A könyvtárhasználatok, regisztrált használók és látogatók száma 2021-től fokozatosan növekedik. A programlátogatást beiratkozáshoz kötöttük, ennek is köszönhetően több mint 2000 fővel nőtt a könyvtártagok száma. Az IKR lekérdezés alapján csökkent az aktív használatok száma – ez alapján az új beiratkozók nem a kölcsönzés miatt válnak könyvtári taggá. A web 2.0-s szolgáltatások gyarapodásával nőtt azok használóinak száma, a honlaphasználat népszerűsége csökkenő tendenciát mutat. A kölcsönzött könyvek száma évről évre közelít a 2019-es adathoz, egyre ismertebb a folyóirat-kölcsönzés. Az AV-dokumentumok esetén – a bezárásnak, streaming szolgáltatásoknak, kevesebb DVD-megjelenésnek köszönhetően – csökkenés figyelhető meg, mely tudatában a videójáték-gyűjtemény bővítésére fektetjük a hangsúlyt. A könyvtártagok lakosságon belüli aránya megközelíti a 2019-es állapotot: 2019-ben Békéscsaba 13%-a, 2023-ban a lakosság 12%-a rendelkezett érvényes könyvtári tagsággal.

2023-ban elvégzett, KSZR munkacsoporthoz tartozó elégedettségméréseink

Minőségirányítási munkánk során

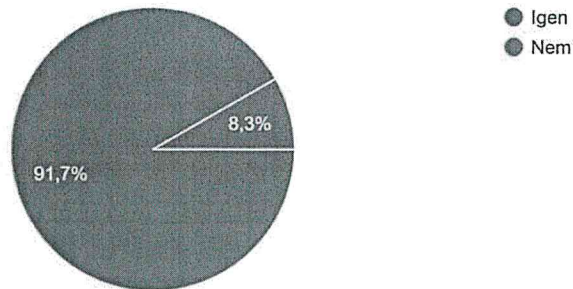
- szolgáltatásainkat folyamatosan ellenőrizzük és fejlesztjük,
- használóink és partnereink elégedettségét és igényeit mérjük, értékeljük.

Munkatársak elégedettségmérése

2023. november 21-én online szakmai napot tartottunk a kistélepusülés könyvtárak munkatársai számára a már megszokott Zoom applikáció segítségével. 24 résztvevő töltötte ki anonim módon a szakmai naphoz kapcsolódó elégedettségmérésre szolgáló kérdőívünket.

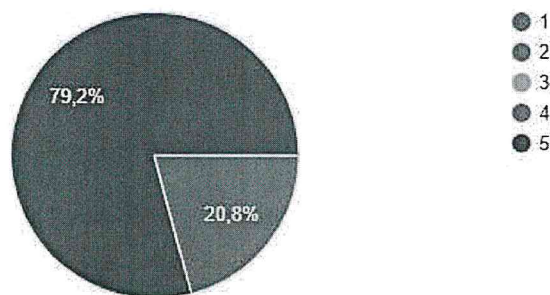
Részt vett már korábban hasonló online előadáson?
24 válasz

A grafikonon is látszik, hogy új kollégák is részt vettek ezen a szakmai napon, így ismerkedhettek az online megbeszélések világával és a Zoom applikációval.

A válaszok készen vannak... Amit a mesterséges intelligenciáról tudni érdemes -
Előadó: Ignácz József

24 válasz

Arra kértük a résztvevőket, hogy értékeljék 1-től 5-ig (1 – nem vagyok elégedett, 5 – teljesen elégedett vagyok) terjedő skálán az elhangzott előadást, amely a mesterséges intelligencia témakörét járta körbe. A fogadtatás pozitív volt.

Feltettük a kérdést, hogy milyen témákról hallanának még szívesen egy jövőbeni szakmai napon, és a válaszok jelentős része kapcsolódott, ha csak részben is, a mesterséges intelligencia vagy az informatika, internet témaköréhez.

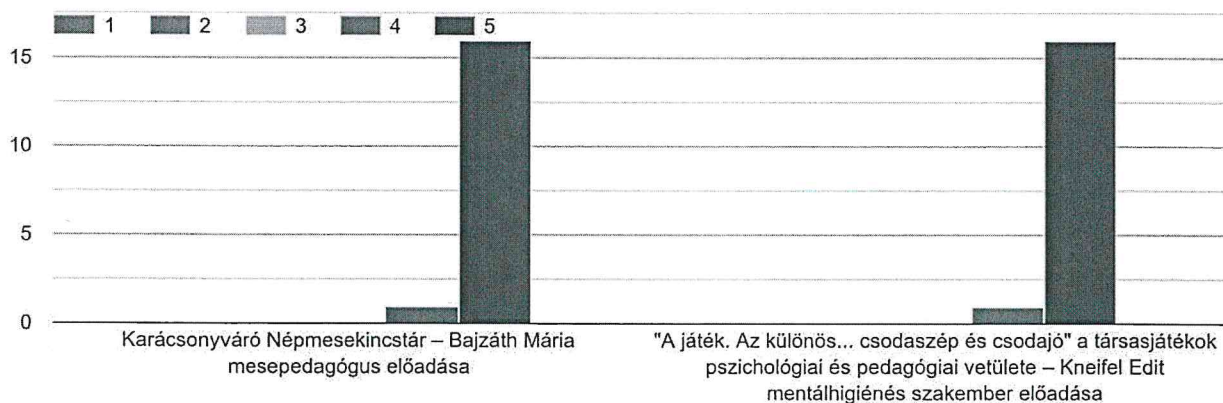
- *A mai előadás engem teljesen lenyűgözött! Szívesen hallanék még ebben a témában több információt is.*
- *A robotikáról még szeretnék hallani. Nagyon érdekes és érdekesítő a téma.*
- *Ugyanezt, hiszen addigra már megint mérföldeket fejlődik majd a mesterséges intelligencia.*
- *Az internet veszélye gyermekek számára*
- *Közösségépítés, könyvtári marketing*
- *Kiskönyvtárak jövője a mai világban.*

KSZR online szakmai nap 2023. 12. 07.

Második szakmai napunkra 2023. december 7-én került sor, ismét online, a Zoom segítségével. Ez alkalommal 17 résztvevő töltötte ki anonim módon a szakmai naphoz kapcsolódó elégedettségmérésre szolgáló kérdőívünket.

Az ünnepek közeledtével a mesék és a játékok világa került terítékre a szakmai nap programján.

Arra kértük a résztvevőket, hogy értékeljék 1-től 5-ig (1 – nem vagyok elégedett, 5 – teljesen elégedett vagyok) terjedő skálán az elhangzott előadásokat. Ismét elmondható, hogy elégedettek voltak a programokkal.

Kérdőívünk végén ismét lehetőségük volt a résztvevőknek saját szavaikkal is véleményezni a szakmai napot, leírni foglalkozásötleteiket, és nyolc válaszból hat szolt többek között a társasjátékokkal kapcsolatos ötletekről:

- *Táboros általános iskolás gyermekekkel társasozás, illetve az óvodás korúaknak az ünnepkörhöz kapcsolódó mesedélelőtt a könyvtárban.*
- *Társasjáték délután, adventi meseolvasás*
- *A társasjátékról szóló előadás egy csoport létrehozásának ötletét adta!*

- *Társasjáték délutánokat szívesen tartanánk, ehhez örömmel fogadunk társasjátékokat még.*
- *Társasjáték délutánokat mi is csinálunk. Ezeknek a kibővítésén gondolkodunk a nyári időszakban. A mesenaptár és az adventi időszakhoz kapcsolódó legendák, népmesék világával ismertetnénk meg az érdeklődőket.*
- *Szívesen felvenném a könyvtárunkba foglalkozásnak a társasjáték napokat és bízom benne, hogy jövőre ezt sikerül is megvalósítani.*

A foglalkozások támogatása érdekében célszerű lehet külön felmérést készíteni társasjátékos témakörben az esetleges jövőbeni beszerzésekhez.

**Békés Megyei
Könyvtárellátási
Szolgáltató Rendszer**

2023

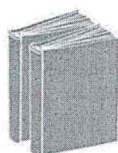
50 kistélepülés

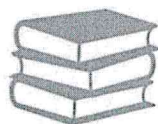
7 997 olvasó

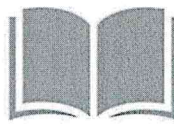
**Könyvtárhasználatok száma:
133 648 alkalom**

**5 539 db
állomány-
gyarapodás**

**59 802 db
kölcsonzott
dokumentum**

**Kölcsönzött
dokumentumok száma
(db/fő/év):
7,5 db**

**189
rendezvény**

**7 284
résztevő**

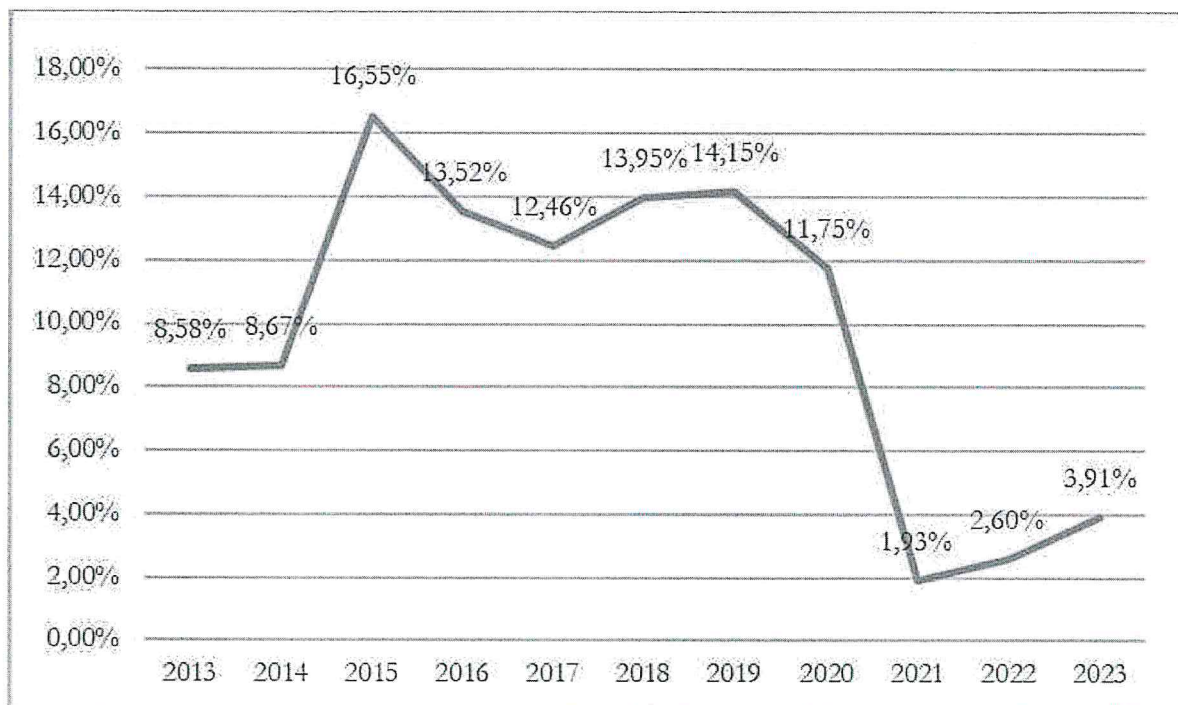
<http://kszr.bmk.hu/>

<https://www.facebook.com/kszr.bmk>

3. GERENDÁS

Könyvtárhasználat

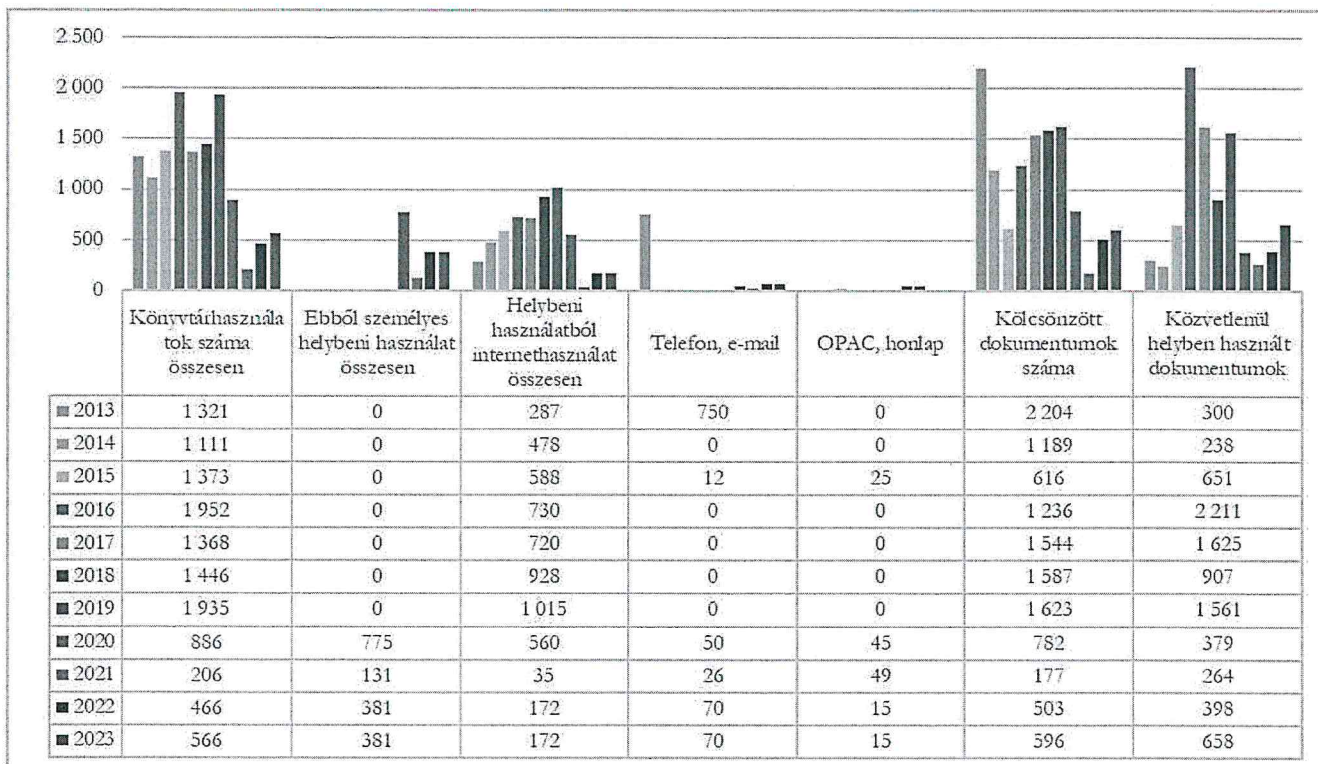
Beiratkozott olvasók %-os aránya a lakosság számához mérten (2013-2023):

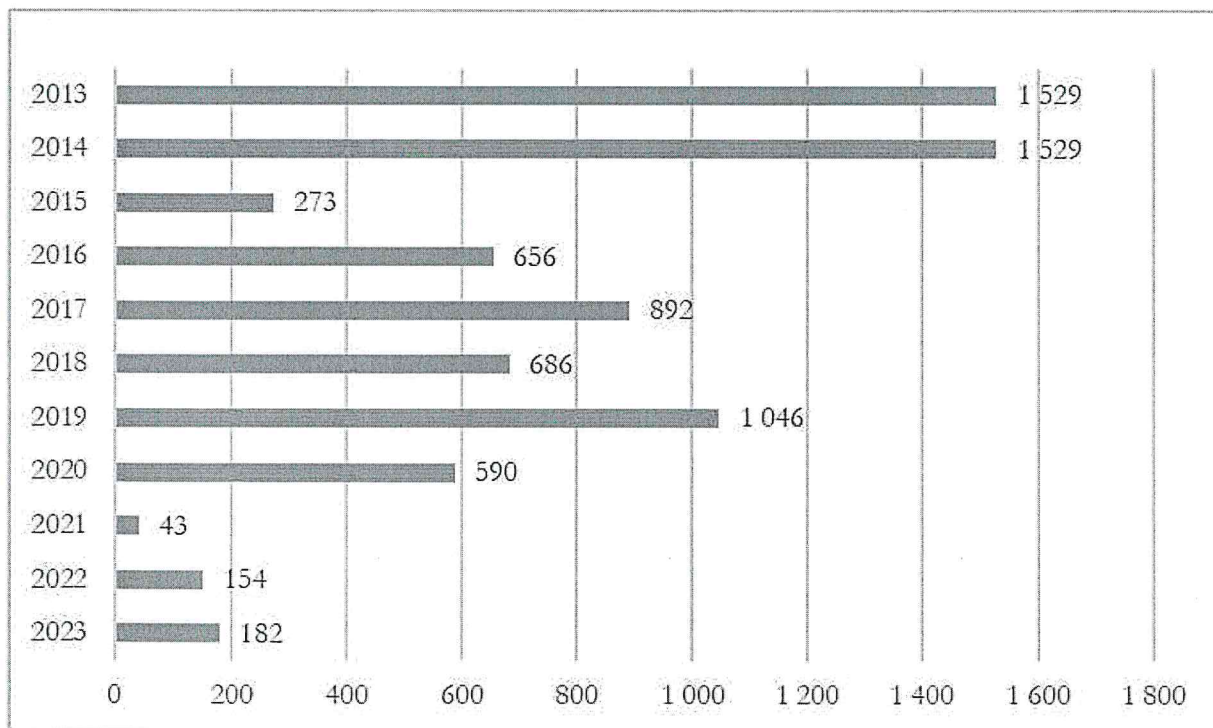
Beiratkozott olvasók száma (2013-2023):

Olvasók könyvtárhasználati adatai (2013-2023):

Kölcsönzött dokumentumok száma a 14 év alatti olvasók körében (2013-2023):

Állománygondozás

Állomány gyarapodása 2023-ban beszerzés módja szerint:

vétel	ajándék	csere	köteles- példány	egyéb	összesen (db)
98	1	0	0	0	99

Állomány gyarapodása 2023-ban dokumentumtípusonként:

könyv	időszaki	hanghordozó	mikrodok.	egyéb	összesen (db)
99	0	0	0	0	99

Állomány gyarapodása szakterületi megoszlás szerint, állományegységenként és összes értékben:

felnőtt szakirodalom, tudományágankénti megoszlása*										felnőtt szakirodalom összesen	felnőtt szépirodalom	gyermek és ifjúsági szakirodalom	gyermek és ifj. irodalom szépirodalom	mindösszesen /db	bekerült érték /Ft
0	1	2	3	5	6,004	7	8	908,91	92/99						
0	2	0	1	0	3	1	0	0	0	7	67	4	21	99	285 440

*szakterületek:

0	általános művek
1	filozófia, pszichológia
2	vallás, teológia
3	társadalomtudományok
5	matematika és természettudományok
6,004	alkalmazott tudományok
7	művészet, szórakozás, sport
8	nyelv és irodalom
908,91	honismeret, földrajz
92/99	életrajz, történelem

Retrospektív katalógusépítés		Retrospektív állományfeltárás dokumentumok vonalkódosítása			Megjegyzés / 2023-ban elvégzett feladatok
kész	folyamatban	kész	folyamatban	2024	
✓		✓			